

ឧប្បជ្ជ អាមេរិក ទេសចរណ៍

ตั้งแต่ช่วงแรกๆ ของประวัติศาสตร์ ชาวอเมริกันไม่ยอมรับแนวคิดของการสถาปนาศาสนาประจำชาติหรือศาสนาที่รัฐบาลชื่นชอบ ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีอิทธิพลและทำให้หลายประเทศในยุโรปแตกแยกมาแล้ว บทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญบทแรก มีส่วนที่ว่าด้วยการแยกศาสนาออกจากรัฐ โดยระบุไว้ว่า “สภากองเกรஸจะไม่ออกกฎหมายใดๆ ซึ่งเกี่ยวกับการสถาปนาศาสนายังคงเป็นภารกิจของชาติ หรือการห้ามการปฏิบัติศาสนายได้แล้ว...”

บทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญบทแรกพังดูตรงไปตรงมา แต่บางครั้งก็ยากที่นักวิชาการต้านรัฐธรรมนูญของอเมริกาจะแบ่งแยกรัฐออกจากศาสนาในสหราชอาณาจักร ได้อย่างชัดเจน แม้นักเรียนในโรงเรียนของรัฐจะถูกห้ามสวมหมวกในโรงเรียนแต่ทว่าก่อนการประชุมของสภาองค์กรสหราชอาณาจักร ใจต้องให้พิธีสวัสดิ์นำก่อนเป็นประจำ กฎหมายห้ามเมืองต่างๆ ของสหราชอาณาจักรลัษณะนี้ของคริสต์มาสตามสถานที่ราชการ แต่ยังบัตรสหราชอาณาจักรที่มีคำว่า “เรามีศรัทธาในพระเจ้า” (In God We Trust) ปรากฏอยู่ และนี่ที่ให้แก่สถาบันศาสนาเก็บนำมาลดหย่อนภาษีได้ นักเรียนเชิงปีغمหาวิทยาลัยที่เป็นส่วนหนึ่งของโนสมอร์ลิทีชีได้รับเงินจากรัฐบาลกลางใช้เดียวกับนักเรียนคนอื่นๆ แต่น้อยๆ ของพวกราษฎร์ไม่มีลิทีชีได้รับเงินช่วยจากรัฐบาลกลางสำหรับการศึกษาในโรงเรียนศาสนาตั้งประณมหรือมัธยม

การแก้ไขหลักปฏิบัติที่ไม่คุ้มเสันคงข้างต้นคงจะเป็นไปไม่ได้ ที่จริงแล้ว การกระทำการดังกล่าวมาจากความเข้มงวดที่ระบุไว้ในบทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญบทแรกซึ่งห้ามสภาองค์กรสถาปนาประจำชาติหรือแทรกแซงศาสนา เจ้าหน้าที่ทำการของสหราชอาณาจักรค่อยๆ พยายามหลีกเลี่ยงไม่กระทบกับกฎหมายอื่นๆ แต่ในที่สุด ของพวกราษฎร์ไม่มีลิทีชีได้รับเงินช่วยจากรัฐบาลกลางสำหรับการศึกษาในโรงเรียนศาสนาตั้งประณมหรือมัธยม

การตีความบทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญบทแรก

หนึ่งในบรรดาบริเวณที่ตั้งรกรากการแห่งชาติ ส่วนที่สำคัญมากเป็นอาณา尼คมภาคเหนือของอเมริกันก่อตั้งขึ้นโดยชาวอังกฤษที่นับถือศาสนาพิธีตันและนิกายแคลวิน ซึ่งถูกจัดตั้งเป็นชนเผ่าในบ้านเกิดของตนเช่นเมืองเชริช ออฟ อิงแลนด์ (Church of England) เป็นศาสนาประจำชาติ พากพิธีตันมาตั้งรกรากในเมืองสหราชอาณาจักร ซึ่งพวกราษฎร์ได้รับเป็นลัญญาณว่าพระเจ้าพ่อพระทัยในพวกราษฎร์และคิดเอาเองว่าพวกราษฎร์ไม่ควรจะยอมรับผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับแนวคิดทางศาสนาของพวกราษฎร์

เมื่อผู้นำอาณา尼คอมขึ้นล้อมอาชีคนหนึ่ง ชื่อโรเจอร์ วิลเลียมส์ ในฐานะที่ไม่เห็นด้วยกับนักบัวชาติ วิลเลียมส์ก็ตอบโต้ด้วยการก่อตั้งอาณา尼คอมขึ้นอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งต่อมาคือรัฐ

โอดิโอแลนด์ ให้ทุกคนมีอิสระในการนับถือศาสนา รัฐอิสระของรัฐที่ก่อขึ้นเพื่อเป็นที่พักพิงสำหรับผู้ที่ถูกข่มเหงจากความเชื่อทางศาสนาที่แตกต่าง คือ รัฐเควีแลนด์สำหรับชาวแคಥอลิก และรัฐเพนซิลเวเนียสำหรับกลุ่มนักเรียน หรือ เคคาเกอร์ (Society of Friends หรือ Quakers) ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยของพวกรโพรเตสแตนท์ ที่ชื่อบาบลีนเป็นอยู่เรียบง่ายและสงบ

แม้แต่หลังจากการบังคับใช้รัฐธรรมนูญใน พ.ศ. 2330 และกฎหมายลิทีชีพลงเมือง (ซึ่งรวมบทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญบทแรกด้วย) ในพ.ศ. 2334 นิกายโปรเตสแตนท์ก็ยังได้รับความนิยมในบางรัฐ เช่นในรัฐแมสซาชูเซตส์ ซึ่งไม่ได้ตัดความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาและรัฐจนกระทั่ง พ.ศ. 2376 (ตามที่เขียนไว้ บทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญบทแรกใช้บังคับได้กับรัฐบาลกลางเท่านั้น ไม่ใช้กับรัฐต่างๆ บทแก้ไขฯ บทที่ 14 ซึ่งได้รับสัตยาบันในพ.ศ. 2411 ห้ามรัฐต่างๆ “ยึดอาชีวิต เสรีภาพหรือทรัพย์สินจากได้โดยไม่ถูกต้องตามกระบวนการทางกฎหมาย” มีการตีความว่าบทแก้ไขฯ นี้ กำหนดว่ารัฐต่างๆ ต้องคุ้มครองลิทีชี ซึ่งรวมทั้งเสรีภาพในการนับถือศาสนา ที่รัฐรองโดยกฎหมายลิทีชีพลงเมือง)

ในศตวรรษที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาและรัฐก็เกิดความขัดแย้ง ระหว่างหนึ่งที่พลเมืองและสำนักส่วนบุคคล เนื้อหาท่องเที่ยว ของวิธีการจัดการความขัดแย้งนั้นได้ออกมาเป็นคำตัดสินจากศาลสูงสุดบอยครั้ง

คดีที่น่าขึ้นมากล่าวมาหากษัตริย์สุดคือ คดีระหว่าง ลูกาการคึกข่าวลีเวลต์เวอร์จิเนียและบาร์เนตต์ (พ.ศ. 2486) การฟ้องร้องก่อขึ้นจากการที่สมาชิกบางคนของกลุ่มพยานพระยะโย瓦ห์ (Jehovah's Witnesses) ปฏิเสธที่จะทำความเคารพในนิติบุคคลในวันที่เข้าเรียนตามที่กฎหมายของรัฐกำหนดไว้ คนกลุ่มนี้แม้จะเป็นจากศาสนาของพวกราษฎร์ห้ามการสอนและความภักดี พวกเขาก็จะจำต้องละเมิดสำนักส่วนบุคคลของตัวเอง สามปีก่อนนั้น ศาลสูงสุดพิจารณาคดีเกี่ยวกับกฎหมายที่เกือบเหลือนัก คดีที่สูงนั้นเป็นที่จราจรที่ห้าว่าไปสำหรับคดีใน พ.ศ. 2486 ศาลลับคดีที่สูงนั้นของตัวเองโดยอ้างถึงวิริคือวิริคที่ในบทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญบทแรกที่ว่าด้วยเสรีภาพในการพูด การทำความเคารพชาติ ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการพูด ซึ่งรัฐไม่สามารถบังคับให้พลเมืองของตนทำได้

ตั้งแต่นั้นมา ศาลสูงสุดก็ได้ทำให้เกิดข้อยกเว้นอื่นๆ ในกฎหมายเพื่อกลุ่มศาสนาบางกลุ่ม แต่ก็ยังมีการแบ่งแยกระหว่างเรื่องความสำนักส่วนบุคคล และการกระทำที่มีผลร้ายต่อผู้อื่น ดังนั้น สมาชิกของนิกายเชริช ออฟเจซัลคริสต์อฟฟ์แลกเทอร์เดย์เซนต์ (มอร์มอน) (Church of Jesus Christ of Latter-Day Saints หรือ Mormons) จึงถูกจำกัดในศตวรรษ

(หน้าต่อลงข้าง) พิธีทางศาสนาที่ National Cathedral ที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. โบสถ์แห่งนี้บิหารโดยนิกายเอพิสโคปอล แต่เปิดต้อนรับศาสนานานทั่วไป และใช้เป็นที่ประกอบพิธีของคนไทย ศาสนาต่างๆ ด้วย

ที่ 19 เพราะมีภาระชาหายาคน (ต่อมาโบสถ์มอร์มอนก็เพิกถอนการอนุญาตให้มีครุฑายาคนได้) เมื่อเวลา นี้ พ่อแม่ชาหายาคนถูกตัดสินว่าเป็นอาชญากรในข้อหาลั่นลุงพระบูปปิลีเช่นไม่ให้การรักษาช่วยเหลือลูกที่เจ็บไข้ เป็นเหตุให้เกิดเสียชีวิตในเวลาต่อมาความเชื่อทางศาสนาของพ่อแม่กำหนดว่าให้พากษาบูปปิลี การรักษาเพราความเชื่อทางศาสนาจะรักษาลูกได้

โปรเตสแตนท์--พากที่เปิดใจกว้างและหัวก้าว

ชาวเมริกันตั้นเด้นไปกับศาสนาต่างๆ หลายรัฐลอก ละลอกหนึ่งที่เกิดขึ้นในคริสต์ศตวรรษที่ 1740 คือศาสนาที่เรียกว่า เกรต อวเวคเคนนิง (Great Awakening) ซึ่งรวมเอา โปรเตสแตนท์ชาหานิกายเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อเอาชนะความรู้สึกถือดีของศาสนาเก่าที่อยู่ด้วยกันแล้ว เกรตอวเวคเคนนิงรัฐลอกที่สองเกิดขึ้นในนิวอิงแลนด์ตอนต้นศตวรรษที่ 19

แต่ไม่ใช่นักบวชทุกคนในนิวอิงแลนด์ จะเห็นด้วยกับคำเรียกว่องให้ชูบูรชิตศาสนาขึ้นมาใหม่ พระบางท่านก็จะถึงแนวคิดลัทธิแคลвин ที่เกี่ยวกับโชคชะตาซึ่งถือว่าพระเจ้าเลือกคนที่พระองค์จะช่วยไว้ หรือ “ผู้ที่ท่านเลือกไว้” ทำให้มนุษย์ไม่มีทางทำดีหรือทำอย่างอื่นเพื่อเฉลี่ยนาชาชีวิตได้ และพระบางท่านก็เห็นว่า ทุกคนมีทางเลือกโดยเริ่ม และมีลิฟธีได้รับการช่วยไว้ ท่านอื่นๆ ก็ยึดแนวที่เปิดใจกว้างกว่า โดยเลือกเชือชาหายา อุ่ย่างตามธรรมเนียมของคริสต์เดียน พากษาได้รับอิทธิพลจากแนวคิดของความก้าวหน้าที่นิยมไปทั่วทุกแห่ง เช่นเดียวกับที่วิทยาศาสตร์ปรับให้เราเข้าใจเรื่องโลกธรรมชาติ พากษาแนะว่าความมีเหตุผลน่าจะทำให้มีการประเมินคำสอนของศาสนาอย่างครั้ง

ลัทธิโปรเตสแตนท์แบบเดรีของเมริกาในศตวรรษที่ 19 มีกระแสที่คล้ายคลึงกันในยุโรป ที่นี่ เหล่านักประณญอ่านไปเบิล และตีความแบบใหม่ พากษาตั้งข้อขังในปฏิหารย์ต่างๆ ที่กล่าวไว้ในไปเบิล และความเชื่อที่มีมาเกี่ยวกับผู้เชื่อในไปเบิล และเมื่อพิจารณาบทกฎหมายวิรุณของการของ ชาร์ลส์ ดาวินแล้ว ถ้ามนุษย์สืบเชื้อสายมาจากลัตต์วิริงอย่างที่นักวิทยาศาสตร์พากันเชื่อ เรื่องอดมัมกับอพชั่งเป็นพ่อแม่คู่แรกในไปเบิลก็ไม่น่าจะเป็นจริงตามที่เชื่อ

สิ่งที่ทำให้พากโปรเตสแตนท์ที่เปิดใจกว้างในศตวรรษที่ 19 ต่างจากพากเดียวกันในศตวรรษที่ 20 ก็คือ การมีความหวังว่ามนุษย์จะสามารถพัฒนาตัวเองได้ พระในยุคแรกๆ เชื่อว่าศาสนาสามารถร่วมให้เกิดความก้าวหน้าได้โดยพิจารณาบูปปิรูปสังคม พากษาถือค่าสอนของพระเจ้า และเริ่มดำเนินงานเพื่อคนจนในเมือง ปัจจั้นพระที่เปิดใจกว้าง ซึ่งไม่ใช่จากนิกายโปรเตสแตนท์เท่านั้น แม้แต่แคಥอลิก และนิกายอื่นๆ ก็ไม่ค่อย

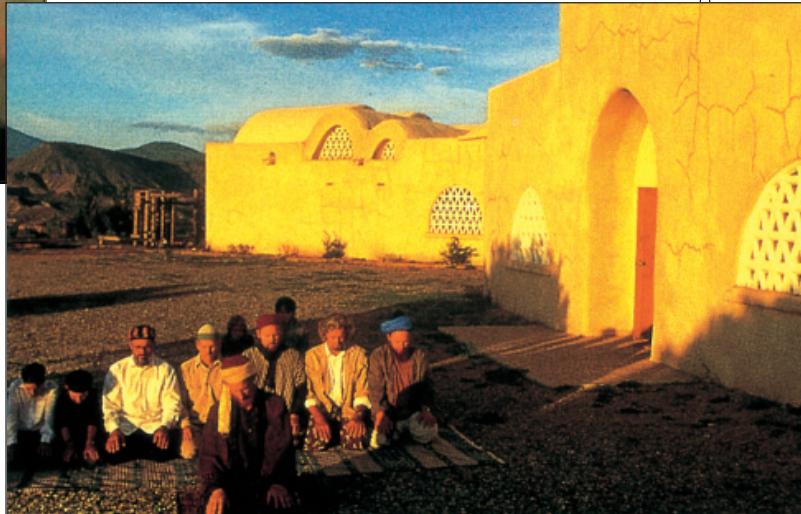
เชื่อว่า ความก้าวหน้าเป็นสิ่งที่เลี่ยงไม่ได้ แต่ชาหายาห์ยังพยายามดำเนินงานเพื่อคนจน โดยจัดการท่าที่พากอาศัยให้คนจนจัด เลี้ยงอาหารคน จัดการศูนย์ดูแลเด็กเล็ก และแสดงความเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม หลายท่านทำกิจกรรมอย่าง เช่นขับเพื่อร่วมศาสนาคริสต์นิกายต่างๆ มาเป็นหนึ่งเดียว

ในช่วงที่ชาหโปรเตสแตนท์ที่ใจกว้างและหลากหลายมีเดินทาง ในค่าสอน พากทัวเก้าก็คิดว่าการไม่เชื่อถือคำที่เชื่อในไปเบิลว่าเป็นความจริง เป็นสิ่งไม่สมควร คนกลุ่มนี้มักเรียก กันว่าพาก “อีแวนเจลิคัล” (evangelical) ตามความเชื่อของพากฯ ที่มีต่อคำสอนของพระเจ้าในคัมภีร์ใหม่ (New Testament) อย่างจริงจัง

พาก “อีแวนเจลิคัล” เชื่อในเรื่องมีส่วนร่วมในกิจกรรม ศาสนาอย่างเต็มที่ กิจกรรมในโบสถ์ของพากเขามักเต็มไปด้วย พลังมหาศาล มีคืนนั้นก็ร้องมาร์วองเพลง มีคืนเทศน์อย่างไร้เดียวารมณ์ ทำให้คนฟังอย่างตื่นตัวอย่างกระตือรือร้นไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคใต้ ซึ่งกลไกเป็นที่มั่นของ “ศาสนาแบบเก่า” นี้ และโบสถ์หัวก้าวของพากเบบปิตลักษ์มีอิทธิพลมาก ในภาคใต้ ในคริสต์ทศวรรษหลังๆ นี้ นักเทคโนโลยีทางท่านก็ไปเผยแพร่ศาสนาทางโทรทัศน์ (“televangelists”) ให้ผู้ฟังจำนวนมากมากฟัง

ใน พ.ศ. 2468 ความขัดแย้งระหว่างความเชื่อแบบเก่าและวิทยาศาสตร์แบบใหม่ก็ชัดเจนขึ้นในการพิจารณาคดีของสก็อปป์ในรัฐแทนเนสซี จอห์น สก็อปป์ เป็นครูสอนชีววิทยาในโรงเรียนมัธยมปลาย เขาถูกฟ้องร้องว่าฝ่าฝืนกฎหมายรัฐที่ห้ามสอนทฤษฎีวิวัฒนาการในโรงเรียนรัฐบาล สก็อปป์ถูกตัดสินว่าผิดหลังจากการพิจารณาคดีซึ่งเป็นที่สนใจของคนทั่วไป เพราะมีแคลเรนซ์ แดร์วิน นายอาชญากรรมที่เก่งที่สุดในยุคหนึ่นเป็นพนักฟายจำเลย และวิลเลียม เจนนิงส์ บรัลัน ซึ่งเคยสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี และมีเชื้อในด้านตัดสินคนจากความนิยมทั่วไป เป็นหนนายฝ่ายโจรท์

(ตามเข็มนาพิกาจากน้ำยำ) นักศึกษาโนร์มัน
แคทธิกที่โรงเรียน Kerrick School of
Theology ใกล้เมืองเซนต์หลุยส์ รัฐมิสซูรี, ผู้
นับถือศาสนาอินдуทีวัต Swaminarayan Akshar
Purushottam ในเมืองเอดิสัน รัฐนิวเจอร์ซี, ทำ
ลงทะเบียนตอนเช้านอกมัสยิด Dar Islam ที่เมือง
อาบิคิวจู รัฐนิวเจอร์ซี, คุณนักชั่งประสาณ
เสียง Mormon Tabernacle Choir ที่ชื่อลงที่คล
ชีตี้ รัฐยูทาห์ และพิธีแต่งงานแบบบูชา

ตั้งแต่นี้มา ศาสนสูงสุดก็ตัดสินว่ากฎหมายที่ห้ามการสอนวิัฒนาการเป็นกฎหมายที่ลามกอนาจารและนุญชับเพิ่มเติมฉบับแรกที่ห้ามเรื่องการก่อตั้งสถาบันศาสนา หลังจากนั้น รัฐลุยเซียนาก็พิจารณาคดีด้วยวิธีที่ต่างออกไป โดยห้ามการสอนเรื่องวิัฒนาการออกจากจะสอนคำสอนในไปเบิลส่วนที่ว่าด้วยการสร้างแบบพิเศษแทน ซึ่งการตัดสินนี้ ทางศาสนสูงก็ไม่รับรองคำตัดสิน เพราะเป็นเรื่องสถาบันศาสนา

แม้ศาสนสูงจะมีคำตัดสินอกมาชัดเจน แต่ประเด็นนี้ และประเด็นอื่นคล้ายๆ กันที่ยกเหตุผลมาเย้งกับความเชื่อ ก็ยังคงมีอยู่ต่อไป พากหัวเก่าในด้านศาสนาเย้งว่า การสอนเรื่องวิัฒนาการอย่างเดียวเป็นการยกระดับความเมี้ยดพลอย มนุษย์ให้อยู่เหนือความจริง และการกระทำดังนี้เป็นการต่อต้านศาสนา แม้แต่นักคิดบางคนซึ่งอาจถูกจัดว่าเป็นพวกเปิดใจกว้าง ก็ยังเย้งว่า พากลีอและสถาบันของเมริกันต่างๆ ทำให้เกิดบรรยายกาคของกรุหม่นหรืออาจถึงกับเย้ายาศาสนา ขณะเดียวกัน แนวโน้มที่จะเลิกการสอนศาสนาและกิจกรรมทางศาสนาในโรงเรียนรัฐบาลทำให้พ่อแม่บางรายส่งลูกไปโรงเรียนศาสนาหรือไม่ก็สอนลูกเองที่บ้าน

เนื้อหาภาษาอังกฤษ มีประเพณีดังเดิมในการไปเข้าไปก้าวที่ก้าวในเรื่องศาสนา มาก่อน แล้วสบายน้ำที่ก้าวไปก้าวที่ก้าวในเรื่องศาสนา บ้านที่เปลี่ยนสบายน้ำที่ก้าวไปก้าวที่ก้าวที่ก้าว ภาคต่างๆ ประสบ

นิกายแครโอลิก และโรงเรียนศาสนา
เมื่อถึงสมัยสองครั้งกลางเมือง ได้มีชาวไหรชานิกายแครโอลิก ก้าว หนึ่งล้านคนเดินทางไปสเปนหรือ ในประเทศที่คนส่วนมากนับถือโปรตุเกส ชาวไหรชานี้และชาวแครโอลิกอื่นๆ ยอมเป็นที่ดีกดันน์ กระทั่งถึงปี พ.ศ. 2503 อะเมริกัน บางคนก็ต่อต้านผู้ล้มคริสต์ที่เข้ารับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีที่เป็นแครโอลิก อย่าง จอห์น เอฟ. เคนเนดี ด้วยเหตุผลที่ว่า หากเคนเนดีจะนำเสือออกตั้ง เขาจะทำตามที่ลั่นตะป่าป่าว้องขอ เคนเนดี ตอบข้อกังวลนี้ตั้งแต่ โดยให้คำมั่นว่าเขาจะเป็นเพียงประธานาธิบดีเดียว ประธานาธิบดีอเมริกันเท่านั้น และการได้รับเลือกของเขากำหนดให้ปฏิริยาต่อต้านแครโอลิกในสเปนหรือ ลดลงมาก

แม้ชาวแครโอลิกจะไม่เคยถูกห้ามเข้าเรียนในโรงเรียนหรือรับการรักษาในโรงพยาบาลของรัฐ แต่ในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 พากเขาก็เริ่มสร้างสถาบันของตัวเอง ซึ่งมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและในขณะเดียวกันก็สอดคล้องกับหลักความเชื่อ และศีลธรรมในศาสนาแครโอลิก นอกจากนี้ โบสถ์แครโอลิกไม่ได้กำหนดให้สมาชิกต้องไปที่สถาบันที่โบสถ์จัดการบริหารอยู่ นักเรียนที่นับถือแครโอลิกหลายคนไปเรียนที่โรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนศาสนา แต่โรงเรียนแครโอลิกก็ยังสอนภาษาชนที่เป็นแครโอลิกจำนวนมาก รวมทั้งผู้ที่ไม่ได้พูดถือ แครโอลิกซึ่งพ่อแม่ชอบวินัยและคุณภาพของการสอนของโรงเรียนเหล่านี้

ชาวแครโอลิกยอมรับมานานว่าการเผยแพร่ศาสนาจากวัสดุ

ช่วยคุ้มครองพากเข้าในการปฏิบัติทางศาสนา เช่นเดียวกับผู้นับถือศาสนาอื่น แต่เมื่อค่าใช้จ่ายในการบริหารการศึกษาแยกจากโบสถ์เพิ่มขึ้น พากแครโอลิกเริ่มสังสัยการดำเนินการตามหลักการนี้ พ่อแม่ที่นับถือแครโอลิกให้เหตุผลว่าภาษีที่พากเข้าจ่ายถูกน้ำไปใช้สนับสนุนกิจการของโรงเรียนรัฐบาล แต่พากเข้าช่วยรัฐบาลประทัยโดยส่งลูกๆ ไปเรียนที่โรงเรียนเอกชน ซึ่งพากเข้าจ่ายค่าเล่าเรียนของ พากเข้าพายามหัวใจที่อาจได้เงินช่วยเหลือจากวัสดุ แต่ผลค่าใช้จ่ายของตนเองบ้าง ซึ่งพ่อแม่ที่ส่งลูกๆ ไปเรียนที่โรงเรียนเอกชนนั้นที่ไม่จำเป็นต้องเป็นโรงเรียนศาสนา ก็เข้าร่วมในการนี้ด้วย

ฝ่ายนิติบัญญัติในหลายรัฐก็เห็นใจ แต่ศาสนสูงก็ตัดสินว่าการช่วยโรงเรียนศาสนาส่วนมากเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ แต่ใน พ.ศ. 2545 ศาลมีกับคำพิพากษาในโครงการช่วยเหลือทางการเงินของเมืองโครงการนี้ ซึ่งให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่นักเรียนที่เรียนโรงเรียนเอกชนและไม่จำเป็นต้องเป็นโรงเรียนศาสนา โดยตัดสินว่าโครงการนี้เป็นการช่วยเหลือครอบครัว ไม่ได้ช่วยเหลือการศึกษาทางศาสนา

ดินแดนแห่งนานาศาสนา

พากยิว ก็ชื่นเดียวกับแครโอลิก เพราะเป็นชนกลุ่มน้อยในช่วงปีแรกๆ ของสาธารณรัฐอิสราเอล ก่อนช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ชาวยิวนี้ในเมืองเริ่มเข้าสังคมเยอรมัน หลายคนเป็นลماชิกาลุ่มความเคลื่อนไหวเพื่อปฏิรูป (Reform Movement) ซึ่งเป็นกลุ่มหัวเวรในศาสนาเยวี่ (Judaism) และได้ปรับเปลี่ยนชีวิตของตนให้เข้ากับสมัยใหม่หลายประการ ปฏิริยาต่อต้านพากเชเมติก (Anti-Semitism) หรือการรังเกียจชาวยิวไม่ใช่ปัญหาใหญ่ก่อนสองครั้งกลางเมือง เมื่อชาวเยวิมเดินทางมาเมริกาเป็นจำนวนมาก ก็เริ่มมีปฏิริยาต่อต้านพากเชเมติก ก็เริ่มมีปฏิริยาต่อต้านพากเชเมติก ชาวยิวจารัสเซียและโปแลนด์ซึ่งเป็นภานิภัย ออร์โดกอธ์ มีธรรมเนียมเครื่องครัวด้านอาหารของศาสนายิวอย่างเครื่องครัวพากเชเมติก ไม่ได้รับการยอมรับในเมือง เมื่อมาถึงสหราชอาณาจักร พวกนี้มาอดีตภูมิปัญญาลุ่มในเมืองเมืองมาถึงสหราชอาณาจักร ใหม่ๆ

โดยปกติ เด็กๆ ชาวยิวต้องไปโรงเรียนรัฐบาลและเรียนศาสนาในโรงเรียนพิเศษของพากเชเมติก บุตรของผู้ตั้งถิ่นฐานชาวยิวประสบความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในด้านวิชาชีพและการเรียนในมหาวิทยาลัย หลายคนก้าวขึ้นเป็นผู้นำด้านวิชาการ หลายคนยังปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของศาสนาของตนอย่างเดิม แต่เมื่อเวลาผ่านไป ในขณะที่บางคนคิดว่าตนเป็นคนเชื้อสายเยวิว เท่านั้น และไม่เคร่งครัดทางศาสนาเท่าไหร่นัก

เพื่อแก้ปัญหาการถูกห้ามเรียนก็จัดและเลือกปฏิบัติ พากเชเมติก กลุ่มนี้เป็นนิตาต่อต้านการหมิ่นประมาท บ'nai B'rith Anti-Defamation League) ซึ่งมีบทบาทสำคัญ

ในการสอนให้ชาวอเมริกันรู้จักว่าความรังเกียจเดียดชั้นหัวเป็นสิ่งอยุติธรรม และทำให้พวกรำลึกถึงสิทธิของมนุษย์และชุมชนกลุ่มน้อยอีกด้วย

ในคริสต์ศวรรษ 1950 รูปแบบของศาสนา 3 กลุ่มก็คิดขึ้น มีการบรรยายว่าโดยพื้นฐานแล้วชาวอเมริกันมี 3 ประเภท โปรเตสแตนท์ แคาโลิก และยิว โดยการเรียงลำดับเช่นนี้แสดงถึงจำนวนผู้นับถือศาสนาแตกต่างกัน ในปี พ.ศ. 2543 ผู้นับถือนิกายโปรเตสแตนท์รวมกันมีจำนวนน้อยละ 56 ของประชากรทั่วประเทศ ผู้นับถือนิกายแคาโลิกมีจำนวนน้อยละ 27 และผู้นับถือศาสนาเยอรมันมีจำนวนน้อยละ 2

ปัจจุบันศูนย์กลางศาสนาในอเมริกาและแคนาดา (2000 Yearbook of American and Canadian Churches) ระบุว่าชาวอเมริกันที่นับถือศาสนาอิสลามมีจำนวนน้อยละ 1.5 ของประชากรทั่วหมด และประมาณกันว่าในปัจจุบันมีลัทธิอยู่ประมาณ 1,200 แห่งทั่วสหรัฐฯ ซึ่งเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าในช่วง 20 ปี ส่วนผู้นับถือศาสนาพุทธและ Hindukush มีจำนวนเพิ่มขึ้นเมื่อมีผู้อพยพจากประเทศไทยต่างๆ ที่นับถือศาสนาหลักนี้เข้าสู่สหรัฐฯ มากขึ้น ในบางกรณี โบสถ์คริสต์เตียนในตัวเมืองซึ่งสามารถมองเห็นได้จากถนนใหญ่ 70 เป็นจำนวนมากที่ไปโบสถ์

จึงร่วมมือกันเพื่อเคลื่อนไหวทางการเมืองเรียกว่า กลุ่มธิพิธิคริสต์เตียน (Christian right) และมีเป้าหมายอย่างหนึ่งว่า จะให้ศาสนากลับคืนพิพากษา เรื่องการยอมให้มีการทำแท้ง และห้ามสหภาพเพศในโรงเรียนรัฐโดยแก้กฎหมายหรือแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

แม้ว่าบางกลุ่มจะแสดงออกชื่อทางศาสนาของตนอย่างเปิดเผย แต่ลักษณะนี้มีความหลากหลายมากแล้ว ศาสนาเป็นเรื่องส่วนตัวและมักไม่ใช่เรื่องที่คนจะคุยกันในชีวิตประจำวัน คนส่วนใหญ่ทำกิจกรรมในศาสนาของตนเอง เช่น การเลือกเอง ไม่ว่าจะในฐานะผู้นับถือศาสนาใดก็ตาม หรือในฐานะปัจเจกบุคคลที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มใดๆ เลย ไม่ว่าคุณอเมริกันจะเลือกปฏิบัติทางศาสนาอย่างใด แต่พวกรากเป็นคนที่เชื่อในศาสนา คนอเมริกันเก้าในสิบคนนับถือศาสนาอย่างโดยย่างหนึ่ง และน้อยกว่า 70 เป็นเศษสิบกลุ่มที่ไปโบสถ์ □

หลักการของการยอมรับในความแตกต่าง

อเมริกาเป็นดินแดนที่อุดมสมบูรณ์สำหรับการเกิดศาสนาใหม่ๆ นิกาย摩อร์モンและคริสต์เตียนไชแนล (Mormon and Christian Science Churches) น่าจะเป็นศาสนาเกิดใหม่ในดินแดนแห่งนี้ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีที่สุด สหราชอาณาจักรเนียมีจำนวนไม่ใช่ปีกับเรื่องศาสนา ที่นิ่งเป็นที่ตั้งของนิกายลีกๆ มากมาย จากต่างประเทศ เช่นพวกรามมิช (Amish) ที่สืบทอดถ่ายมาจากการอพยพชาวเยอรมัน ส่วนมากอาศัยอยู่ในรัฐเพนซิลเวเนีย และรัฐใกล้เคียง พวกรามใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย ไม่ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ มาหลบหลีกคน

กลุ่มลีกๆ บางกลุ่มก็จัดว่าเป็นหลักที่ทางศาสนา เพราะมีความเชื่อที่เปลกสุดขั้วและมักจะนับถือผู้ก่อตั้ง แต่ต่ำบ้าได้ที่ลัทธินั้นและสามารถทำตามกฎหมาย ก็ไม่มีใครไปบุก ในการไม่ค่อยมีการรังเกียจ เพราะเรื่องศาสนา และการประชุมศาสนาต่างๆ ด้วยกันเพื่อร่วมมือกันเป็นเรื่องธรรมดานอก

ลีกที่เป็นที่รู้จักกันมากในเรื่องศาสนาในสหราชอาณาจักร เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ในช่วงทศวรรษหลังๆ อเมริกันบางคนเชื่อว่าการแยกศาสนาออกจากรัฐบาลตีความไปในทางที่ไม่เป็นมิตรกับศาสนา พวกรัฐบาลและถือมั่นทางศาสนา